

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

mini tuo da gloriam, inquit Propheta. Sperare debet dona Dei, sed propter illa non mea opera facere, sed ex charitate, sicut filius seruit patri primo, quia pater eius est: deinde, quia sperat hereditatem: at seruus solus seruit propter premium &c. Dilectio est immerita misericordia, fauor, gratia, quae exhibetur proximo propter Christum, hoc est, fit propter Christum & illum respicit, non promeritum proximi vel odiū, eò quod dilectio est immerita gratia vel favor immeritus, qui exhibetur proximo propter Deum.

CAP. XXXVIII.

ARGUMENTA.

1. *Quare Deus est timendus ne peccemus.*
2. *Quomodo peius contingit relabebitibus in presentia vitia, & hic, & in futura vita.*
3. *Quod timentibus Deum semper prospere & bene omnia succedunt.*

VO nos allicere debent ad timorem Dei, ne peccemus: primo, quia pater est ideo charitas nos debet abstrahere a peccato, ut timeamus, ne offendatur pater celestis. Mal. 1. Si ego Dominus vester, ubi est timor meus? bonus filius qui patrem diligit, isti met eum offendere. Eccles. 1. Timor Domini expellit peccatum. Nam qui sine timore est, non poterit iustificari. Signanter inquit, timor Domini: non dicit, timor poenae, aut timor perditionis diuitiarum vel salutis, sed Domini. Secundo, ad timorem nos allicere debet ne peccemus, grauitas peccati. Sic enim Deus detestatur peccatum, ut de illo placarion non potuerit, nisi filius suus occideretur. Non igitur Ieuis res est, peccare & Deum offendere. Esa. 53. Potius

suit in eo iniquitatem omnium nostrum, & nos in 1. Pet. 2.
uore eius sanati sumus. Maximè ergo nobis incute-
re debet timorem, ne iterum peccemus, tam grauis
offensio Dei, peccare contra legem D E I. Vbiique
ergo scriptura admonet, ut nunc iustificati, cessemus
peccare.

Deinde terrere nos debet, ut Deum timeamus, ne 2.
nobis iam iustificatis peius contingat, si sine timore
Dei relapsi fuerimus: Sic inquit Christus Ioan. 5. Ec-
ce sanus factus es: iam noli peccare, ne deterius tibi
aliquid contingat. & 2. Pet. 2. Qui rursus peccatis im-
plicatur, fiunt posteriora eius peiora prioribus: me-
lius enim erat, eos non cognouisse veritatem, &c. Ca-
nis reuersus ad yomitum, & sus lota ad volutabrum
luti. Extant quoq; exempla terribilissima Adæ in in-
nocentia creati, Genes. 2. Quam dum peccando per-
deret, ipsa & tota eius posteritas punita est: quid pro-
fuit habuisse innocentiam, quam peccando iterum per-
didit? Insuper Exod. 20. minatur Deus in tertiam &
quartam generationem punitionem transgressoribus
suorum mandatorum, qui Deum non timent. Et Ex-
odi 32. adorationem vituli occisione 23. millium vin-
dicauit, & domus Hieroboam, qui erexit duos vitu-
los aureos, nouum erigens cultum Dei, & instituit
sacerdotes infimos de populo, penitus deletur, 3 Re-
gum 14. Chor, Dathan & Abiron, in re Ecclesiastica
volebant pares esse Moysi & Aaroni, & deuorant à
terra viui, Numer. 16. quid profuit illis exiuisse Ae-
gypto? Punitur quoq; populus fame & carentia plu-
nus per annos tres & menses sex propter claudicatio-
nen in fide, 3. Reg. 18. ad vtrāq; partem, sicut impro-
perat illis Helias Propheta. Murmur populi & inobe-
dientia plectitur sensim morte sexcentorum millium
virorum, Num. 14 & à serpentibus interficiuntur &c.
Maria Moysis soror lepra percutitur, Numer. 12 cap.
Blasphemus lapidatur Leui. 24. temerās sabbathum,

K 4 lapida.

Iapidatur Num. 15. Achan fur lapidatur Iosu. 7. adul-
 ter lapidatur Leuit. 20. Magistratus negligens, pecca-
 ta populi non corrigens, punitur Num. 25. Superbia
 Regentium punitur peste & bello, 2. Reg. 24. Negli-
 gentia correptionis filiorum, punitur 1. Reg. 2. & 4.
 de Heli. & quadraginta pueri lacerantur ab vrsis, 4.
 Reg. 2. Et Christus in nouo testamento Matt. 7. Non
 omnis qui dicit mihi, Domine Domine, &c. Et Matt.
 12. De omni verbo ocioso reddet homo rationem &c.
 & Mat. 18. de dimissione offense, & 23. de væ Pharisæo-
 rum, & Apostolus 1. Cor. 6. Neq; fornicarij, neq; adul-
 teri &c. Ephes. 5. Gal. 5. Et cōcludit quòd talia facien-
 tes, non possidebunt regnum Dei. Meritò ergò hac
 & similia horum, nobis terrorem incutere debent &
 timorem à peccatis. Nam nihil proderit esse baptiza-
 tum, & semel iustificatum, si non retineatur illa san-
 ctificatio. Rom. 8. Si secundùm carnem vixeritis, mo-
 riemini. Ideò summa prædicationis Apostolorū fuit
 inculcare fidem in Christum, qua iustificaremur: de-
 indè, ut acceptam iustitiam retinerent per bona ope-
 ra & timorem à peccatis, sicut patet Hebreor, nono,
 1. Petri 2. & 1. Corinth. 5. Punitur ergò illa transgres-
 sio, si ex certa malitia fit, hic & in futura vita. Nō igi-
 tur in ventum est faciliter rejiciēdum peccatum, aut
 quòd inani fiducia gloriemur de Dei misericordia,
 & intereà sine omni timore Dei viuere: tā lex quām
 Euangeliū hæc exempla iustitiae D E I nobis pro-
 ponunt, ut timeamus peccare, & Deum denuò offen-
 dere, claris verbis dicit Ioan. quinto. Et procedent
 qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ: qui vero
 mala egerunt, in resurrectionem iudicij. Apud Matt.
 vero. Ibunt hi (scilicet qui à sinistris erunt) in suppli-
 cium æternum, iusti autem in vitam æternam. Cogi-
 tare enim & hoc debemus semper, scilicet futurum
 iudicium, quo cuiq; reddetur secundùm opera sua,
 Matth. 16. primo Corinthiorum tertio, & non solùm
 gloriari

gloria
 Sap-
 ra tim-
 re Dei
 sanctu-
 Deum
 quant-
 tumul-
 eos; R
 miseri-
 bus eu-
 omnes
 eum in-
 mete e-
 henna
 faciet
 quām
 culcar
 peccat-
 18. Nih
 timore

1. Q
 ca
 2. Q
 &
 in
 3. Q
 ita

gloriari de redēptione & misericordia Dei.

Sapiens inquit Eccl. 23. Nihil melius est super terra timore Dei: quid aurum? quid honores sine timore Dei? Et Psal. 18. inquit Prophetā: Timor Domini sanctus permanet in seculum seculi, id est, timentes Deum permanebunt & conseruabuntur in mundo, quantumcunque tyranni & suppressores pauperum tumultuantur. Si enim pro illis Deus, quis contra eos? Rom. 8. Sic quoque beata virgo canit Lucæ 1. Et misericordia eius à progenie in progeniem timentibus eum. Et Psal. 33. inquit Dauid: Timete Dominū omnes sancti eius, quoniam nihil deest timentibus eum in veritate, & Christus quoq; Mat. 10. inquit, Timete eum qui potest corpus & animam perdere in gehennam. Summa, qui timet Deum, is non peccat, is faciet bona, & hic non relinquetur à Deo tam in hac, quam post hanc vitam. Ideò parentes vehementer inculcare tenentur pueris timorem Dei ac punitionem peccatorum, sicut dixerunt Angeli ad Abraham Gen. 18. Nihil ergo proderit, esse receptum in gratia, nisi in timore Domini custodierimus thesaurum.

CAPVT XXXIX.

ARGUMENTA.

1. *Quid Apostolus vocet conscientiam, & quid canterizatam conscientiam.*
2. *Quod maxima cōsolatio hominis coram Deo & mundo in rebus & fama sit testimonium internum conscientiae.*
3. *Quod sicut nihil est melius bona conscientia, ita nihil peius mala conscientia homini.*

Postolus loquitur ad Timothēum, scribens de duplice hominis conscientia, & de bona inquit 1. Tim. 1. Finis p̄cepti est charitas, de corde puro, & con-

K. S. scien-